МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Спеціалізовані види туризму (подієвий, етнографічний, релігійний)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна
Освітній ступінь: бакалавр
Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.: 24 - лекції; 24 - семінарські; 72 - самостійна робота)
Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Шевченко-Перепьолкіна Радислава Іванівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат економічних наук, доцент
Кафедра: управління підприємницькою та туристичною діяльністю
Робочий e-mail: radislava.izm@i.ua
Години консультацій на кафедрі: понеділок, 13.10-14.30

3.Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Спеціалізовані види туризму (подієвий, етнографічний, релігійний) » є однією із вибіркових для студентів спеціальності 242 «Туризм». Даний курс охоплює ключові теоретико-методологічні основи ефективної організації спеціалізованого туризму. Курс «Спеціалізовані види туризму (подієвий, етнографічний, релігійний)» дозволяє дати студентам глибокі знання щодо організації подієвого, етнографічного, релігійного туризму; вивчення основних принципів організації спеціалізованого туризму, набуття практичних навичок для самостійного вирішення організаційних проблем щодо формування інформаційної бази організації спеціалізованого туризму, структури та складу даної інформаційної бази; координації процесів організації спеціалізованого туризму; визначення результатів та особливостей організації спеціалізованого туризму.

Необхідність вивчення дисципліни обґрунтовується стрімким розвитком туристичної галузі, значними та глибокими змінами в світовій економіці та міжнародних відносинах. Спостерігається стійка тенденція подальшого зміцнення всебічного співробітництва країн, поглиблення інтеграційних процесів, розширення торгівлі, наукових і культурних зв'язків. Важливою складовою цих процесів виступають туристичні зв'язки, що мають вагомий вплив на світове господарство та міжнародні відносини.

Метою вивчення дисципліни є: отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань щодо сучасного стану розвитку етнографічного, подієвого, релігійного туризму й перспектив їх розвитку, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.

Особливість дисципліни «Спеціалізовані види туризму (подієвий, етнографічний, релігійний)» полягає у виявленні аспектів розвитку етнографічного туризму, досліджені проблем та перспектив розвитку етнічного туризму в Україні (теми 1-3).

В 4-6 темах розкриті теоретичні основи подієвого туризму, розглянуті географічна характеристика подієвого туризму та сучасний стан розвитку подієвого туризму на території України.

Теми 7-10 присвячені релігійному туризму та паломництву.

В 11-12 темах розглянуті спеціалізовані види туризму, такі як: «джайлоо-туризму», «індустріальний туризм».

Передумовою для вивчення дисципліни є оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення наступних дисциплін: «Географія та історія туризму», Туристичні ресурси України», «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень», «Туристичне краєзнавство», «Туристичне країнознавство».

«Спеціалізовані види туризму (подієвий, етнографічний, релігійний)» тісно пов'язані з такими предметами як: «Маркетинг туризму», «Менеджмент туризму», «Спеціалізовані туристичні ринки», «Туристичне країнознавство», «Спеціалізовані види туризму (сільський, зелений, оздоровчий, спортивний, екстремальний)». «Організація екскурсійної діяльності».

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Туризм» державного ступеня бакалавр зі спеціальності 242 Туризм.

1. *Знання.*
   - спеціальні види туристичної діяльності, їх особливості та взаємозв'язок;
   - класифікацію видів туристичної діяльності;
   - основну термінологію та її особливості;
   - нормативно-правові основи функціонування різних видів туризму;
   - ресурсне забезпечення спеціальних видів туристичної діяльності;
   - основи організації різних видів туристичної діяльності;
   - тенденції розвитку конкретних видів туристичної діяльності.
2. *Уміння* :
   - виокремлювати й розрізняти різні види туризму та їх взаємозв'язок;
   - здійснювати комплексний аналіз потенціалу регіонів;
   - визначати можливості розробки й розвитку різноманітних туристичних продуктів в окремих спеціальних видах туризму;
   - сформовувати релевантну інформаційну базу щодо організації спеціалізованого туризму,
   - визначити вимоги щодо особливостей організації спеціалізованого туризму.

3. *Комунікація* демонструвати навички володіння державною та іноземними мовами, застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

4. *Автономність та відповідальність* адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації.

5. Структура дисципліни

Тема № 1-3. Аспекти розвитку етнографічного туризму. Проблеми та перспективи розвитку етнічного туризму в Україні. Ностальгічний туризм

Перелік питань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (6 год.): 1. Створення термінологічного апарату і підходів до класифікації етнотуризму. 2. Форми етнічного туризму 3. Скансени (живі музеї) в різних країнах світу 4. Розвиток етнічного туризму в Україні 5. Класифікація етнотуризму 6. Проблеми та рекомендації щодо покращення розвитку етнічного туризму 7. Ностальгічний туризм як вид рекреаційного туризму 8. Функції ностальгічного туризму 9. Трактування поняття «ностальгічний туризм» різними науковцями 10. Основні завдання функціонування ностальгічного туризму	1. Державна служба статистики України. URL:http://www.ukrstat.gov.ua/. 2.Каднічанський Дмитро. Використання історико-культурної спадщини України у туризмі на прикладі скансенів. Краєзнавство. 2012. С. 128-137 URL: http://resource.history.org.ua/publ/kraj_2012_1_128 3. Енциклопедія пам'яток.URL: http://encyclosights.com/ 4. Сундуев Ч.Б., Хишектуева Л.В. Етнотуризм як один із напрямів культурно-пізнавального туризму. Географія: *Вісник Бурятського державного університету*. Улан-Уде Бурятський державний університет, 2017. URL: https://cyberleninka.ru/article/v/etnoturizm-kak-odno-iz-napravleniykulturno-poznavatelnogo-turizma 5.Устименко Л.М. Культурно-освітній потенціал етнографічного туризму. *Вісник Маріупольського державного університету*. Сер.: Філософія, культурологія, соціологія Маріуполь: Маріупольський державний університет 2014. С. 90-96 6.Корягіна, С.В. Маркетинговий аудит: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури 2014. С. 320. 7.Перспективи розвитку етнічного туризму в Україні. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/mysjak.htm
Семінарське заняття (6 год.) 1. Створення термінологічного апарату і підходів до класифікації етнотуризму. 2. Форми етнічного туризму 3. Скансени (живі музеї) в різних країнах світу 4. Розвиток етнічного туризму в Україні 5. Класифікація етнотуризму 6. Проблеми та рекомендації щодо покращення розвитку етнічного туризму 7. Ностальгічний туризм як вид рекреаційного туризму 8. Функції ностальгічного туризму 9. Трактування поняття «ностальгічний туризм» різними науковцями 10. Основні завдання функціонування ностальгічного туризму	1.Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 334 с. 2.Устименко Л. М. Основи туризмознавства: Навчальний посібник. К: Альтерпрес, 2011. 345 с. 3. Рожнова В., Терес Н. Проблеми та перспективи розвитку етнотуризму: зарубіжний та український досвід // Етнічна історія народів Європи. Київ, 2013. № 39. С.35-44. 4. Божидарнік Т.В. Міжнародний туризм: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 307 с. 5.Кобаль Б. Історія розвитку етнографічного туризму в Україні. *Східноєвропейський історичний вісник.* 2017. Вип. 2. С. 98–102. 6.Гайворонська І.В. Сучасні тенденції та нові тренди розвитку туризму. Причорноморські економічні студії. 2019. № 37. С. 126−132.

Завдання для самостійної роботи: 1. Етнічний туризм і його сучасний розвиток в Україні 2. Музеї під відкритим небом під час етноподорожі 3. Етнічний туризм в Австралії 4. Розвиток етнічного туризму в Канаді 5. Етнічний туризм в Таїланді 6. Етнічний туризм в Швеції Дати визначення наступним поняттям: етнографічний туризм, етнічний туризм, ностальгічний туризм	1.Музей під відкритим небом «Пірогове». URL: http://pirogovo.org.ua/main.html 2. Музей просто неба. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Музей_просто_неба 3.Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав». URL: http://www.niez.com.ua/ 4.Національний музей-заповідник українського гончарства в Опішному. URL: http://opishne-museum.gov.ua/ 5.Ковынева Л.В. Зарубежный опыт организации этнографического туризма. URL: http://www.sworld.com.ua/konfer27/516.pdf. 6.Кожемякина В.А. Коренные народы Канады: этноязыковые и культурно-языковые проблемы. URL: http://www.iling-ran.ru/library/sborniki/for_lang/2009_01/3.pdf.

Тема 4-6. Теоретичні основи подієвого туризму. Географічна характеристика подієвого туризму. Сучасний стан та перспективи розвитку подієвого туризму на території України

Перелік питань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (6 год.): 1. Поняття про подієвий туризм 2. Класифікація подієвих ресурсів за тематикою 3. Організація подієвого туру туристичною фірмою 4. Подієвий туризм як унікальний вид туризму 5. Географічна характеристика подієвого туризму 6. Карнавали і свята, пивні фестивалі. 7. Особливості розвитку подієвого туризму в Україні 8. Найбільш видатні події в Україні 9. Світові перспективи фестивального туризму вУкраїні	1.Бабкін А. В. Спеціальні види туризму: навч. посіб. Ростов-на-Дону: Фенікс, 2013. 252 с. 2. Боголюбов В. С. Економіка туризму: навч. посіб. М.: Академія, 2014. 192 с. 3. Економіка і управління туристичною діяльністю / під заг. ред. Г. А. Коропової, Л.В. Хорива. СПб.: Видавництво СПбДУЕФ, 2013. 256 с. 4.Каурова О. Д. Організація сфери туризму. СПб.: Видавничий дім «Герда», 2013. 320 с. 5. Лойко О. Т. Туризм і готельне господарство. Томськ: Видавництво ТПУ, 2015. 152 с. 6. Лук'янова Л. Г. Рекреаційні комплекси. Київ: Вища школа, 2014. 346 с 7. Найбільші фестивалі світу. URL: http://www.worldfestivals.ru/festivals/. 8.Олійник В. В. Сучасний стан та перспективи розвитку подієвого туризму в Україні. *Вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського,* 2016. №12. С.460-463. 9.Тищенко П.В. Теоретичні аспекти та розвиток подієвого туризму регіону. Науковий вісник Ужгородського університету, 2011. №33. С. 124-128.
Семінарське заняття (6 год.): 1. Поняття про подієвий туризм 2. Класифікація подієвих ресурсів за тематикою 3. Організація подієвого туру туристичною фірмою	1. Онисько М.Б. Міжнародний туризм: світові тенденції та українські реалії. URL: http://sd.net.ua/2012/05/24/turizmukraine-mir.html. 2.Румянцева Т. В. Перспективи розвитку

4. Подієвий туризм як унікальний вид туризму 5. Географічна характеристика подієвого туризму 6. Карнавали і свята, пивні фестивалі. 7. Особливості розвитку подієвого туризму в Україні 8. Найбільш видатні події в Україні 9. Світові перспективи фестивального туризму в вУкраїні	дестинацій культурного туризму. СПб.: СПбГУЕФ, 2013. 203 с. 3.Чудновський А. Д. Менеджмент в туризмі та готельному господарстві: навч. посіб. М.: КНОРУС, 2012. 320с. 4.Бабкін А. В. Спеціальні види туризму: навч. посіб. Ростов-на-Дону: Фенікс, 2013. 252 с. 5.Каурова О. Д. Організація сфери туризму. СПб.: Видавничий дім «Герда», 2013. 320 с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Технологія розробки подієвих турів 2. Подієвий туризм як фактор розвитку туристського центру 3. Подієвий туризм в Україні 4. Подієвий туризм в Америці 5. Застосування подієвого маркетингу для розвитку туризму 6. Гастрономічні фестивалі у Німеччині 7. Гастрономічні фестивалі у Франції 8. Фестивалі і виставки квітів 9. Олімпіади та міжнародні змагання 10. Пивний фестиваль в Чехії 11. Музичний конкурс Євробачення 12. Таврійські ігри в Новій Каховці 13. Модні покази (Італія, Франція) 14. Фестиваль пива (м. Львів) 15. Свято шоколаду у Львові 16. Свято галушки у Полтаві 17. Канський кінофестиваль Дати визначення наступним поняттям: подієвий туризм, фестиваль, event-туризм. *Завдання 1.* Зробити список періодичних видань туристичної галузі та на основі статей охарактеризувати місце України на міжнародному ринку подієвого туризму. *Завдання 2.* Скласти календар найвідоміших світових фестивалів на поточний рік та описати їх. *Завдання 3.* Проведення міжнародних дійств на території України суттєво впливає на туристичну індустрію країни. Проаналізувати позитивні та негативні наслідки цих заходів. Результати дослідження подати у вигляді презентації.	1.Електронний календар фестивалів України. URL: https://thisisukraine.org/calendar-2019. 2. Кир'янова Л.Г. Маркетинг та брендінг туристських дестинацій: навч. посібник для магістрантів вищих навчальних закладів. Томськ: Видавництво Томського політехнічного ун-ту, 2013. 263 с. 3.Герасименко В. Г. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія. Одеса: Астропринт, 2013. 304 с. 4. Лук'янова Л. Г. Рекреаційні комплекси . Київ: Вища школа, 2014. 346 с. 5.Саак, А. Э. Менеджмент в социально-культурном сервисе и туризме. М.: Питер, 2017. 512 с. 6. Щербакова, С. А. Международный туризм. Экономика и география. М.: Финансы и статистика, 2016. 144 с.

Тема 7-10. Релігійний туризм та паломництво. Особливості релігійного туризму в християнстві

Перелік питань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (8 год.): 1. Визначення та різновиди релігійного туризму 2. Паломницький туризм, його види 3. Індустрія релігійного туризму 4. Структура релігій 5. Типологія сучасних релігій 6. Основи віровивчення християнства 7. Православна церква 8. Православне паломництво: релігійні центри в Україні і країнах СНД 9. Зарубіжні православні центри: монастирі і храми 10. Християнські святині і свята земля 11. Історія виникнення та основи віровчення ісламу 12. Догмати ісламу 13. Територія розповсюдження ісламу 14. Релігійні об'єкти ісламу 15. Хадж в Мекку 16. Виникнення і основи віровчення буддизму 17. Буддійські свята і церемонії 18. Особливості та історія паломництва в буддизмі 19. Паломницькі центри буддизму в Індії та Непалі 20. Паломницькі центри буддизму в Тибеті 21. Інші паломницькі центри буддизму	1.Лебедєв І.В. Туризм і рекреація як фактори формування людського капіталу. Сучасні проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі: зб. наукових праць. Одеса: Купрієнко С.В., 2017. С.32-38. 2. Бордун О.Ю., Шуманська Ю.П. Географія та туризм. 2014. Вип.28. С.131-139. 3.Любіцева О.О. Паломництво і релігійний туризм: монографія Київ : Істина, 2011. 328 с. 4. Цыганов С. А. Конкурентоспособность стран мира на мировом туристическом рынке. Региональные исследования.2015. № 1 (47). С. 88–95. 5.Юрченко С. О. Міжнародний туризм: навч. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 328 с. 6.Латигіна Н.А. Іслам: шлях крізь століття: монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 360 с. 7. Курганова У. С. Ислам. Харьков: Фолио, 2013. 153 с. 8. Закович М.М. Релігієзнавство. Київ: Вища школа, 2000. 350 с. 9. Сапєлкіна З.П. Релігія і культура. Релігійний туризм: навч. посіб. Київ: Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2012. 10. Історія релігій в Україні. Київ, 2017.
Семінарське заняття (8 год.): 1. Визначення та різновиди релігійного туризму 2. Паломницький туризм, його види 3. Індустрія релігійного туризму 4. Структура релігій 5. Типологія сучасних релігій 6. Основи віровивчення християнства 7. Православна церква 8. Православне паломництво: релігійні центри в Україні і країнах СНД 9. Зарубіжні православні центри: монастирі і храми 10. Християнські святині і свята земля 11. Історія виникнення та основи віровчення ісламу 12. Догмати ісламу 13. Територія розповсюдження ісламу 14. Релігійні об'єкти ісламу 15. Хадж в Мекку 16. Виникнення і основи віровчення буддизму 17. Буддійські свята і церемонії 18. Особливості та історія паломництва в	1.Лебедєв І.В. Туризм і рекреація як фактори формування людського капіталу. Сучасні проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі: зб. наукових праць. Одеса: Купрієнко С.В., 2017. С.32-38. 2. Бордун О.Ю., Шуманська Ю.П. Географія та туризм. 2014. Вип.28. С.131-139. 3.Любіцева О.О. Паломництво і релігійний туризм: монографія Київ : Істина, 2011. 328 с. 4. Цыганов С. А. Конкурентоспособность стран мира на мировом туристическом рынке. Региональные исследования.2015. № 1 (47). С. 88–95. 5.Юрченко С. О. Міжнародний туризм: навч. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 328 с. 6.Латигіна Н.А. Іслам: шлях крізь століття: монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 360 с. 7. Курганова У. С. Ислам. Харьков: Фолио, 2013. 153 с.

буддизмі 19. Паломницькі центри буддизму в Індії та Непалі 20. Паломницькі центри буддизму в Тибеті 21. Інші паломницькі центри буддизму	8. Закович М.М. Релігієзнавство. Київ: Вища школа, 2000. 350 с. 9. Сапєлкіна З.П. Релігія і культура. Релігійний туризм: навч. посіб. Київ: Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2012.
Завдання для самостійної роботи: 1. Географія світових центрів релігійного туризму. 2. Місце Ізраїлю на світовому ринку релігійного туризму. 3. Місце Китаю на світовому ринку релігійного туризму. 4. Релігійний туризм в Індії 5. Релігійний туризм в Італії 6. Свята гора Афон (Греція) 7. Почаївська Лавра (місто Почаїв, Україна) 8. Києво-Печерська Лавра (місто Київ) 9. Собор Паризької Богоматері 10. Місце Риму в релігійному туризму 11. Священні міста Мекка і Медина 12. Хадж в Мекку 13. Шрі-Ланка – центр буддизму 14. Паломництво до Ватикану Дати визначення наступним поняттям: релігійний туризм, паломництво, паломницький туризм, культовий центр. *Завдання 1.* Охарактеризувати найвідоміші православні святині як об'єкт паломництва, дані подати у вигляді презентації. *Завдання 2.* Написати есе на тему «Вплив підписання томасу та створення Єдиної поміської церкви в Україні на релігійний туризм».	1.Києво-Печерська лавра. URL: http://www.truechristianity.info/churches/kiyevopecherskaya_lavra.php 2.Ісламські процеси у світі та в Україні: реалії і прогнози. Колективна монографія /Відпов. редактор д. філос. н. Арістова В.Н. Київ: УАР, 2011. № 57. 201 с. 3.Латигіна Н.А. Іслам: шлях крізь століття: монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 360 с. 4. Курганова У. С. Ислам. Харьков: Фолио, 2013. 153 с. 5. Закович М.М. Релігієзнавство. Київ: Вища школа, 2000. 350 с. 6.Сапєлкіна З.П. Релігія і культура. Релігійний туризм: навч. посіб. Київ: Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2012. 7. Борозенець Т.А., Гаврилюк Т.В. 8. Релігієзнавство: навч. посіб. Київ, 2013. 185 с. 8. Гончарова Н.І. Релігієзнавство: навч. посіб. Одеса: Астропринт, 2017. 116 с. 9. Аляєв Г. Лекції з релігієзнавства. Київ, 2016.

Тема 11-12. Перспективи розвитку «джайлоо-туризму». Індустріальний туризм і перспективи його розвитку в Україні

Перелік питань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
	1.Росоха С. Історія розвитку джайлоо-туризму. *Східноєвропейський історичний вісник*. 2017. Вип. 2. С. 103-106. 2. Види туризму: Джайлоо-туризм.URL: https://udm.travel/articles/dzhaylooturizm/ 3. Джайлоо-туризм. Що це?URL: https://www.thailand-trip.org/uk/dzhajlooturizm-chto-eto/ 4.Абрамов В. Перспективи розвитку екстремального туризму. *Вісник Харківської національної академії міського господарства*. 2012. № 4. С. 77–79 5. Мангушев Д.В., Соколова В.В.. Тимків Н.Я. Перспективи розвитку екстремального туризму в Україні. *Вісник Одеського національного університету.* Серія: Економіка. 2016. Т. 21, Вип. 5. С. 32–36.URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2016_21_5_8 6. Казаков В.Л., Казакова Т.А., Завальнюк О.Й. Техногенний туризм у системі природокористування. Екологія і раціональне природокористування: *Збірник наукових праць Сумського державного педагогічного університету ім.. А.С.Макаренка*. 2006. 244 с. 7.Зав'ялова М.В., Скринько Н.В. Індустріальний туризм: регіональний аспект. Ефективна економіка № 5. 2015. 8. Індустріальний туризм і міські дослідження. URL:http://infotour.in.ua
Семінарське заняття (4 год.): 1.Визначення поняття «джайлоо-туризм» та його особливості 2. Основні центри джайлоо-туризму за кордоном і в Україні 3.Історія, проблеми та перспективи розвитку джайлоо-туризму 4. Розкриття дефініції індустріального туризму 5. Кривий Ріг: піонер індустріального туризму 6. Види індустріального туризму і міських досліджень	1.Росоха С. Історія розвитку джайлоо-туризму. *Східноєвропейський історичний вісник*. 2017. Вип. 2. С. 103-106. 2. Види туризму: Джайлоо-туризм.URL: https://udm.travel/articles/dzhaylooturizm/ 3. Джайлоо-туризм. Що це?URL: https://www.thailand-trip.org/uk/dzhajlooturizm-chto-eto/ 4.Абрамов В. Перспективи розвитку екстремального туризму. *Вісник Харківської національної академії міського господарства*. 2012. № 4. С. 77–79 5. Мангушев Д.В., Соколова В.В.. Тимків Н.Я. Перспективи розвитку екстремального туризму в Україні. *Вісник Одеського національного університету.* Серія: Економіка. 2016. Т. 21, Вип. 5. С. 32–36.URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2016_21_5_8

	6. Казаков В.Л., Казакова Т.А., Завальнюк О.Й. Техногенний туризм у системі природокористування. Екологія і раціональне природокористування: *Збірник наукових праць Сумського державного педагогічного університету ім.. А.С.Макаренка*. 2006. 244 с. 7.Зав'ялова М.В., Скринько Н.В. Індустріальний туризм: регіональний аспект. Ефективна економіка № 5. 2015. 8. Індустріальний туризм і міські дослідження. URL:http://infotour.in.ua
Завдання для самостійної роботи:, 1. Археологічний туризм 2. Весільний туризм 3. Військовий туризм 4. Віскі-туризм 5. Грибний туризм 6. Демонологічний туризм 7. Діловий туризм 8. Екзотичний туризм 9. Інтернет туризм 10. Кавовий туризм 11. Кінотуризм Дати визначення наступним поняттям: джайлоо-туризм, індустріальний туризм, індустріальні ландшафти	1.Бордун О.Ю., Шуманська Ю.П. Географія та туризм. 2014. Вип.28. С.131-139 2.Цыганов С. А. Конкурентоспособность стран мира на мировом туристическом рынке. Региональные исследования.2015. № 1 (47). С. 88–95. 3.Бабкін А. В. Спеціальні види туризму: навч. посіб. Ростов-на-Дону: Фенікс, 2013. 252 с. 4.Каурова О. Д. Організація сфери туризму. СПб.: Видавничий дім «Герда», 2013. 320 с. 5. Сутність поняття весільний туризм. URL: http://infotour.in.ua/svadebnyj-turizm.htm 6.Віскі-туризм:знайомимося з легендарним напоєм скоттів. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/morozova.htm 7. Лимаренко В.М. Діловий туризм. Основні проблеми та шляхи вирішення. Методичний посібник на допомогу клубним працівникам та представникам туристичного бізнесу. «ДОНМЦК»; Краматорськ, 2019 с. 24. 8. Шляхи розвитку ділового туризму у період пандемії. Економіка та управління підприємствами.2020. Вип. 50. С. 213-219. 9.Галасюк С.С., Цимбаліст О.Ю. Світові та національні тенденції розвитку ділового туризму. Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., 15–16 грудня 2017 р. Дніпро: НО «Перспектива», 2017. Ч. 1. С. 9–12. 10. Музичка Є.О., Петренко В.А. Стан і тенденції розвитку ділового туризму в Україні. Економіка та держава. 2018. № 1/2018.С. 55–60. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2018/12.pdf 11.Статистика ділових подорожей 2020. URL: https://www.condorferries.co.uk/business-travel-statistics Байков Е.А. Инновационные аспекты развития культурно-познавательного туризма в современных условиях // Петерб. экон. журн. 2014. №2. С.58-65. 12. Ачкасова В.В., Салімон С.С. Кінотуризм – інноваційний напрямок

	розвитку туризму в Україні. Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм».2019. Вип. 9. С. 164-172.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний контроль

Форма проміжного контролю
Зразок модульної контрольної роботи
Варіант № 1

1. Створення термінологічного апарату і підходів до класифікації етнотуризму.
2. Організація подієвого туру туристичною фірмою
3. Паломницький туризм, його види

Дати визначення наступним поняттям: подієвий туризм, релігійний туризм, культовий центр, фестиваль

Форма підсумкового контроля залік
Залік виставляється на останньому семінарському занятті (результати поточного та проміжного контролю).
Перелік питань для самоконтролю:

1. Основні етапи історичного розвитку світового туризму
2. Основні дефініції спеціалізованого туризму. Визначення поняття «спеціалізований туризм».
3. Основні мотиви та цілі спеціалізованих видів туризму.
4. Створення термінологічного апарату і підходів до класифікації етнотуризму.
5. Форми етнічного туризму
6. Скансени (живі музеї) в різних країнах світу
7. Розвиток етнічного туризму в Україні
8. Класифікація етнотуризму
9. Проблеми та рекомендації щодо покращення розвитку етнічного туризму

10. Ностальгічний туризм як вид рекреаційного туризму
11. Функції ностальгічного туризму
12. Трактування поняття «ностальгічний туризм» різними науковцями
13. Основні завдання функціонування ностальгічного туризму
14. Сентиментальний туризм
15. . Поняття про подієвий туризм
16. Класифікація подієвих ресурсів за тематикою
17. Організація подієвого туру туристичною фірмою
18. Подієвий туризм як унікальний вид туризму
19. Географічна характеристика подієвого туризму
20. Карнавали і свята, пивні фестивалі.
21. Особливості розвитку подієвого туризму в Україні
22. Найбільш видатні події в Україні
23. Світові перспективи фестивального туризму в Україні
24. Визначення та різновиди релігійного туризму
25. Паломницький туризм, його види
26. Індустрія релігійного туризму
27. Структура релігій
28. Типологія сучасних релігій
29. Основи віровивчення християнства
30. Православна церква
31. Православне паломництво: релігійні центри в Україні і країнах СНД
32. Зарубіжні православні центри: монастирі і храми
33. Християнські святині і свята земля
34. Історія виникнення та основи віровчення ісламу
35. Догмати ісламу
36. Територія розповсюдження ісламу
37. Релігійні об'єкти ісламу
38. Хадж в Мекку
39. Виникнення і основи віровчення буддизму
40. Буддійські свята і церемонії
41. Особливості та історія паломництва в буддизмі
42. Паломницькі центри буддизму в Індії та Непалі
43. Паломницькі центри буддизму в Тибеті
44. Інші паломницькі центри буддизму
45. Визначення поняття «джайлоо-туризм» та його особливості
46. Основні центри джайлоо-туризму за кордоном і в Україні
47. Історія, проблеми та перспективи розвитку джайлоо-туризму
48. Розкриття дефініції індустріального туризму
49. Кривий Ріг: піонер індустріального туризму
50. Види індустріального туризму і міських досліджень
51. Визначення поняття «темний» туризм
52. Основні складові похмурого туризму
53. Похмурі пам’ятки, що приваблюють туристів з усього світу.
54. Організація програми винних турів
55. Винні тури країнами Європи
56. Винні господарства та винний туризм України
57. Винні фестивалі та свята в Україні
58. Проблеми та сучасний стан винного туризму
59. Перспективи розвитку винного туризму

Приклад тестових завдань:

1. *Спеціалізований туризм - це система окремих сегментів туризму, в основу виділення яких поставлено:*

А) тривалість подорожі;
Б) вік туристів ;
В) мету подорожі;
Г)) відстань;

2. Діловий туризм …

А) дозволяє активізувати бізнес;
Б) сприяє вивченню мови;
В) сприяє розвагам учасників;
Г) активізує пізнання

3. Хто з дослідників туризму вперше використав термін «спеціалізований туризм»

А) Квартальнов В.А. ;
Б) Любіцева О. О.;
В) Крачило М. П.;
Г) Сокол Т.Г.

4. Вид спеціалізованого туризму, негативний вплив від якого на навколишнє середовище є мінімальним:

А) лікувально-оздоровчий;
Б) екологічний;
В) індустріальний;
Г) медичний

5. За оцінками експертів ЮНВТО 13 - 14% складає ринок …

А) рекреаційних турів;
Б) культурно-пізнавальних;
В) медичних турів;
Г) ділових турів

6. Два типи релігійного туризму - це:

А) паломницький та науковий туризм;
Б) релігійний туризм екскурсійно-пізнавальної спрямованості та паломницький туризм ;
В) історичний та паломницький туризм;
Г) науковий та історичний туризм

7.Перший етнографічний музей просто неба було створено у:

А) США;
Б) Австрії;
В) Швейцарії;
Г) Швеції.

8. Октоберфест традиційно проходить в:

А) Великобританії;
Б) Нідерландах;
В) німеччині;
Г) Бразилії.

9. Октоберфест святкують у:

А) жовтні;
Б) листопаді;
В) грудні;
Г) квітні.

10. Паломництво в ісламі має назву:

А) хадж;
Б) тіртха-ятра;

В) прочанство;
Г) пілігримництво.

11. Деякі паломницькі подорожі мають характер театралізованою вистави. Таке явище характерно для:

А) ісламу;
Б) іудаїзму;
в) індуїзму;
Г) синтоїзму.

12. Розквіт паломництва в Палестину прийшовся на:

А) перші роки нашої ери;
Б) IVст.;
В) XIX ст..;
Г) XX ст.

13. На першому місці серед виставок в Європі є:

А) автомобільні;
Б) спортивні;
В) туристичні;
Г) товарів повсякденного вжитку

14.Паломництво в індуїзмі має назву:

А) хадж;
Б) тіртха-ятра;
В) прочанство;
Г) пілігримництво.

15. Подорож на Фудзіяму типова для релігійного туризму в:

А) ісламі;
Б) іудаїзмі;
В) індуїзмі;
Г) синтоїзмі.

16. Найбільш популярними в буддизмі є відвідування місць, які:

А) відвідував Будда;
Б) пов‘язані з важливими подіями в житті Будди;
В) пов‘язані з історією та культурою буддизму;
Г) пов‘язані з життя святих.

17. Пригодницький туризм найбільш розвинутий в:

А) Новій Зеландії;
Б) Латинській Америці;
В) Австралії;
Г) Західній Європі.

18. Почаєв - центр:

А) ділового туризму;
Б) розважального туризму;
В) рекреаційного туризму;
Г) релігійного туризму.

19. Болгарське місто гумору:

А) Софія;
Б) Габрово;
В) Одеса;
Г) Пампорово.

20. Барселона належить до:

А) великих міст з культурною спадщиною;
Б) великих міст з культурною спадщиною та пам‘ятниками мистецтва;

В) великих міст з культурною спадщиною, пам‘ятниками мистецтва та сучасною архітектурою;
Г) мегаполісів.
21. Місто, туристичні потоки в яке «спрямував» Шекспір:
А) Севілья;
Б) Венеція;
В) Верона;
Г) Амстердам.
22. Лурд - центр:
А) ділового туризму;
Б) розважального туризму;
В) рекреаційного туризму;
Г) релігійного туризму.
23. Вкажіть країну, в якій розвинений паломницький (релігійний) туризм
А) Єгипет;
Б) Кувейт;
В) Саудівська Аравія;
Г) Чехія
24. Яка із складових частин релігії є основоположною:
А) віровчення;
Б) віра;
В) культ;
Г) організація.
25. Вищою формою релігійної організації є:
А) громада;
Б) церква;
В) деномінація;
Г) секта.
26. Світові релігії – це:
А) буддизм, християнство, іслам;
Б) християнство і іслам;
В) індуїзм, християнство, іслам;
Г) іудаїзм, християнство, буддизм.
27.Фортецю Кодак було побудовано неподалік від нинішнього міста:
А) Дніпропетровськ;
Б) Нікополь;
В) Марганець;
Г) не має вірної відповіді.
28. В якій країні відбувається найбільший карнавал у світі:
А) Німеччина;
Б) Куба;
В) Бразилія;
Г) Таїланд.
29. Рекреаційна функція туризму полягає в тому, що:
А) туризм сприяє зміцненню здоров’я людини, підвищенню продуктивності її праці;
Б) туризм відіграє велику роль у справі виховання молоді;
В) туризм допомагає раціонально використовувати вільний час людини;
Г) туризм сприяє значному надходженню коштів до бюджету країни.
30. Яка мета не може бути метою туристської подорожі?
А) заняття оплачуваною діяльністю;
Б) пізнавальна мета подорожі;
В) ділова мета подорожі;

Г) рекреаційна.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	**Оцінка за традиційною шкалою**
	залік
90-100	зараховано
89-70	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja___pro-porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahnen-zi-zminamy.pdf

Максимальна кількість балів	**70 балів** (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	**30 балів** (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	**35** балів (поточний контроль)	**16** балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальна та самостійна роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Таблиця 2

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид роботи	Максимальна кількість балів
Презентація до теми	5
Конспект або доповідь до теми для самостійної роботи	5
Реферат	5
Проходження курсів у відповідності до тем навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus та ін.	5

Максимальна кількість балів за виконання будь-якого з видів індивідуальних завдань складає 5 балів.

Критеріями оцінювання анотацій наукових статей є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Критеріями оцінювання роботи з усними джерелами є здатність студента збирати джерельну інформацію та критично її опрацьовувати. Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Тематика індивідуальних (групових) завдань

ІНДЗ виконується студентами самостійно протягом вивчення дисципліни з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу та оприлюдненні результатів під час проведення підсумкового практичного заняття з дисципліни.

1. *Розробити програму паломницького дводенного туру*
2. *Розробити дводенну програму етнографічного туру (в Україні, Одеській області).*
3. *Розробити триденну програму подієвого туру (за кордон на вибір)*
4. *Розробити триденну програму релігійного туру (в Україні або за кордоном)*
5. *Розробити триденну програму джайлоо - туру (в Україні або за кордоном)*
6. *Розробити триденну програму винного - туру (за кордоном)*

Презентація туру на останньому семінарському занятті.

Тематика рефератів:

1.Фундатори національного спеціалізованого туризму
2. Етапи розвитку спеціалізованого туризму
3. Сучасний стан спеціалізованого туризму в Україні та світі
4. Розвиток паломницького туризму в Україні
5. Релігійний туризм екскурсійно-пізнавального напрямку
6. Паломницькі центри світових релігій
7. Фестивалі і карнавали світу
8. Культурно-розважальні та спортивні заходи
9. Український кінематограф та його місце в організації туристичних подорожей
10. Типологія сучасних релігій.
11. Індустрія релігійного туризму
12.Види і особливості паломництва.
13 Основи віровчення християнства
14 Православна церква
15.Тематичні види подієвого туризму
16. Національні фестивалі і свята
17. Фестивалі кіно і театру
18. Гастрономічні фестивалі
19. Фестивалі виставок і квітів
21. Фестивалі музики і музичні конкурси

22. Спортивні події
23.Політичні, релігійні, культурні, науково -освітні

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30» – для дисциплін, викладання яких завершується заліком.

Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3.

Викладач _____ Шевченко-Перепьолкіна Р.І.
(підпис) *(ПІБ)*

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

протокол № 8 від «12» січня 2022 р..

Завідувач кафедри _____ Метіль Т.К.
(підпис) *(ПІБ)*